

Pamflet

Núm. 16 (2.ª època)

SURT EL DISSABTE

Barcelona, 25 d'abril del 1936

El Primer de Maig

Divendres que ve és el Primer de Maig, data que l'obrer internacional referma la professió de fe revolucionària. Cinquanta anys enrera demanava per tots els àmbits de la terra les vuit hores de treball. En manifestacions tumultuoses passejava les banderes i pancartes on exigia la instauració dels tres vuits: vuit hores de treball, vuit de descans, vuit d'instrucció. El fervor místic al seu esdevenidor li feia demanar com una vindicta el dret a la instrucció. Eren els temps que Progrés s'escribia en majúscules i com a sant protector hom hi penjava en ex-votos totes les esperances.

L'oposició de les classes benestants a les demandes obreres era aferrissada. Treballaven en fàbriques i tallers, dotze o més hores. Apuntalant-se en la imbecil i mentidera posició protectora que agafen els conservadors quan volen negar una justícia, a part de les raons d'ordre econòmic que, segons ells, impossibilitaven la reforma (ensorrament complet de la indústria, misèria, fam; totes les catàstrofes), abocaven explicacions de caràcter sentimental i moral en defensa del propi obrer. Governos, patrons, sociòlegs famosos, filàntrop tous com la cera, religiosos de carrinclona caritat, afirmaven que la concessió de les vuit hores significava de bell antuvi la immoralització immediata de l'obrer; alcoholisme, prostitució, i també misèria i fam serien el resultat de la reforma. Sempre la més podrida doctrina, la posició més egoista amb sofismes de mala llei ha reclamat com un mèrit l'agraïment del qui la combatia com una injustícia.

Amb arguments més convincents però, com les càrregues de policies, Guàrdia civil i Exèrcit (cada any es declarava l'estat de guerra) hom volia deturar aquella reivindicació obrera. Morts, ferits, detencions eren el resultat pràctic de la jornada. Els escamots de mercenaris que llançaven la gent d'ordre, beneïts pel capellà, glorificats pel sociòleg i filàntrop, enardits pel patró i comandats pels Governos, queien com allaus damunt de les manifestacions proletàries i les desfeien i també desfeien algun que altre manifestant.

Hom ha establert la jornada de vuit hores. Després de la gran guerra fou acord internacional i com a tal, en principi, hom ha estès l'obligació d'acatar-lo a tot el món civilitzat. No s'ha ensorrat per això la indústria; la crisi actual es deu a altres factors per complet contraris a l'establiment de les vuit hores. Tan contraris, que els tècnics en economia que no tenen un pa a l'ull propugnen una nova reducció d'horari de treball per a combatre-la, i hom proposa la jornada de 40 hores setmanals, que els metal·lúrgics catalans no han acceptat quan les

volia imposar Martí Barrera des de la Conselleria de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Si no s'ha ensorrat la indústria tampoc no ha esdevingut aquella immoralització massiva que assenyalaven els benefactors oficials de l'obrer. No ha invadit les tavernes ni prostíbuls, no ha rebaixat en honestat ni en bons costums. Si els

costums són avui un xic escabrosos, el món del pecat recull la clientela en sectors que no pertanyen al món proletari; són altra mena d'ociosos els qui omplen cabarets i dancings i cases de te i llocs de disbauxa.

L'obrer, ben al contrari, ha creat, ha reclamat o ha aprofitat organismes i institucions moralment superiors a les d'a-

bans. I són múltiples els ateneus i biblioteques obreres, escoles de treball, institucions com els hortets ciutadans, que s'han fundat o s'han avivat a l'escalf d'aquestes hores de lleure, el qual aprofitament tant esverava els profetes de mig segle enrera.

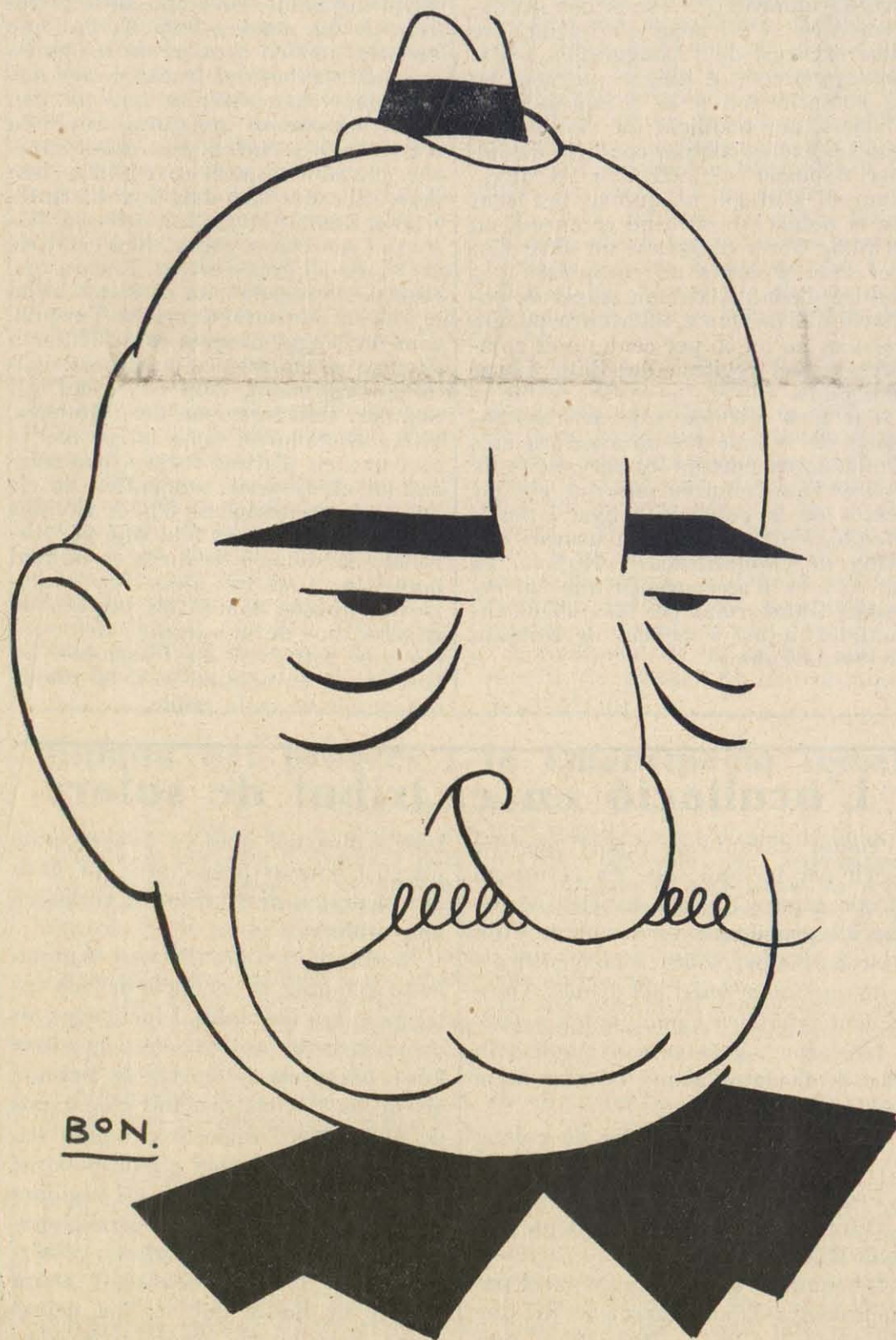
Ha augmentat el grau d'instrucció, però, sobretot, el grau d'educació social. Tenim a l'abast la comprovació de la diferència de clima moral que ha determinat la instauració de les vuit hores. Encara hi ha pobles i comarques a Espanya que els patrons n'eludeixen el compliment; encara hi ha oficis que per no estar organitzats fan jornades més llargues. Compari l'observador imparcial el grau de civilitat i moralitat dels qui estan dins de la llei i dels qui la marginen. Veurà com en aquests darrers l'ètica i disciplina social és primària, l'alcoholisme està, els costums rebaixats.

Ara els obrers ja no demanen els tres vuits en la diada del Primer de Maig. Ara reclamen la proclamació completa de llurs reivindicacions, la instauració del seu predomini, la direcció d'una nova etapa de civilització. Les pretensions han augmentat de volum i ja no s'accontenten amb reformes, sinó que exigeixen la transformació absoluta dels valors socials. Els temps són més propicis que en els primers de maig de fa mig segle. També és superior llur mentalitat i capacitat. Fan bé, doncs, de reclamar la victòria absoluta.

Com aleshores troben impugnadors. Que esgrimeixen, si fa no fa, els mateixos arguments (l'home és un animal d'imaginació tan curta que es repeteix encara que no sigui pertinent). També enfonsaria la producció, i la moral, i tota la civilització s'ensorraria amb la victòria obrera.

Rússia ha donat una resposta clara a tots aquests arguments: la producció ha augmentat, i també la instrucció i la disciplina, i, a despit de les trululències que refereixen els dretistes, també la moral.

I és que el sentit veritable d'aquelles vuit hores que hom reclamava ahir, de totes les reivindicacions que són el daler d'avui i esperança de realització pròxima significa dignificació del treball, anul·lació per sempre més d'aquella interpretació pejorativa que li dona la maledicció bíblica. Festa del Treball, anomenen els pobles civilitzats la data del Primer de Maig. Amb ella afirmen els treballadors la voluntat ferma de crear una nova etapa de justícia entre els homes, fonamentant-la en l'obra i en el qui ha creat l'obra amb esforç i sofriment: el treballador. El vell món creia que el mèrit de l'obra era de qui la pagava; el nou món vol que la glòria i els gaudis siguin de qui la realitza.

COROMINES

Montjuïc... Sentència de mort... Contacte amb els homes que eren martiritzats... Després el partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana... «El Poble Català»... La Solidaritat Catalana... L'Esquerra Republicana de Catalunya... L'Estatut... Tot això ha viscut Coromines. Quaranta anys de vida intensa de Catalunya cauen damunt la testa d'aquest home, però no l'han soterrat. Li han emblanqueït els cabells, però el cor i el cervell encara es conserven al roig viu.